

Öğretmenlerin Kariyer Gelişimine Yönelik Görüşleri

Teachers' Views on Career Development

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin kariyer gelişimine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesidir. Çalışmanın amacı öğretmenlerin bakış açılarını göre eleştirel bir şekilde incelemek olduğu için bu araştırma fenomenolojik bir yaklaşım kullanılarak oluşturulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için kasıtlı örnekleme tekniklerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. 2023-2024 eğitim-öğretim yılının Ekim döneminde görev yapan 14 öğretmen araştırmada yer almıştır. Bu çalışmada katılımcılara, nitel araştırmalarda veri toplamak için yaygın bir araç olan açık uçlu soruların yer aldığı görüşme formları verilmiş ve formları doldurmaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Öğretmenlerin mesleki gelişimi, sürekli eğitim, teknolojik adaptasyon ve yenilikçi pedagojik yöntemlere odaklanmaktadır. Kariyerlerinde sadece sınıf içi etkinliklere sınırlı kalmayıp, kurumsal liderlik ve mentorluk rollerini de hedeflemektedirler. Öğretmenler, dijitalleşen bir dünyada teknolojiye adaplanmıştır ve sürekli öğrenmenin kritik öneme sahip olduğunu vurgulamaktadırlar. Öğrenci ve veli beklentileri, öğretmenlerin iletişim becerilerinin önemini artırmaktadır. Öğretmenlerin mesleki gelişim hedefleri, eğitimdeki dinamik ihtiyaçlara ve trendlere cevap vermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Kariyer, Okul.

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate teachers' views on career development. Since the aim of the study is to critically examine teachers' perspectives, this research was constructed using a phenomenological approach. Maximum variation sampling, one of the deliberate sampling techniques, was used to determine the study group. Fourteen teachers working in the October semester of the 2023-2024 academic year took part in the study. In this study, participants were given interview forms with open-ended questions, a common tool for collecting data in qualitative research, and asked to fill out the forms. Teachers' professional development focuses on continuous education, technological adaptation and innovative pedagogical methods. In their careers, they are not limited to classroom activities but also aim for organizational leadership and mentoring roles. Teachers emphasize that adaptation to technology and continuous learning are critical in a digitalized world. Student and parent expectations increase the importance of teachers' communication skills. Teachers' professional development goals aim to respond to dynamic needs and trends in education.

Keywords: Teacher, Career, School.

GİRİŞ

Bilimsel, teknik, ekonomik ve sosyal alanların hızla değiştiği günümüzde, eğitim yöntemleri ve uygulamalarının yanı sıra öğretmen ve öğrencilerin sorumlulukları da değişmektedir (Facer, 2011). Eğitim kurumlarındaki eğitimciler aracılığıyla öğrencilere dünyadaki değişim ve ilerlemelerin ortaya çıkardığı temel becerileri kazandırmak eğitim sistemlerinin ana hedeflerinden biridir (Jacobson-Lundeberg, 2016). Bu süreçte, eğitim sisteminin en önemli bileşeni olan öğretmenlerin sistemi etkileme kabiliyeti daha iyi anlaşılmalıya başlanmıştır (Darling-Hammond, Flook, Cook-Harvey, Barron & Osher, 2020). Bir ulusun sağladığı eğitim düzeyi, o ulusun her sektördeki başarısını doğrudan etkilediği gibi, eğitimcilerin niteliği de eğitimin niteliğini doğrudan etkilemektedir. Dünya çapında yapılan ölçme ve değerlendirme çalışmalarına göre nitelikli eğitimciler, etkili ülke eğitim sistemlerinin en temel unsurudur (Kupiainen, Hautamaki & Karjalainen, 2009). Bu nedenle, bir ülkenin eğitim sisteminin standardını yükseltmek için öğretmenlere ve öğretmenlik mesleğine yeterli yetki ve kaliteyi sağlamak esastır (Akyüz, 2013). Öğretmenler, kariyerlerini etkili bir şekilde sürdürebilmek için aşağıdaki bilgi, beceri ve değerlere sahip olmalıdır (Şişman ve Acat, 2003). Öğretmenlerin mesleki gelişimleri, tutarlı bir mesleki düzeyde gerekli bilgi ve becerilere sahip olmalarını sağlar. Wells'e (2014) göre mesleki gelişim, mesleki becerilerde ilerlemeyi garanti altına almak ve sürdürmek için tasarlanmış metodik bir süreçtir. İlğan (2013) mesleki gelişimin amacının, öğrencilerin öğrenme çıktılarını etkili bir şekilde etkilemek için mesleki yenilenme faaliyetleri yoluyla eğitimcilerin mesleki bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmek olduğunu belirtmektedir. Öğretmenler, etkili mesleki gelişim faaliyetleri aracılığıyla daha fazla konu bilgisi ve daha zengin öğretim deneyimleri elde ederler. Sonuç olarak, hem sınıf içinde hem de sınıf dışında mesleki gelişimleri için olumlu geri bildirimler alırlar (Darling-Hammond, Hyler ve Gardner, 2017). Öğretmenlik mesleğinin ilerlemesine yönelik araştırmaların, öğretmenlerin kariyerlerini etkili bir şekilde

Ülge Kansu¹
Aliye Eroğlu²
Fatma Şişman³
Derya Akgül⁴

How to Cite This Article

Kansu, Ü., Eroğlu, A., Şişman, F. & Akgül, D. (2023). "Öğretmenlerin Kariyer Gelişimine Yönelik Görüşleri", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:55; pp:4293-4299. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.73320>

Arrival: 01 October 2023

Published: 30 November 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Uzman Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

² Uzman Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

³ Uzman Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

⁴ Uzman Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

sürdürebilmeleri için planlı ve metodik bir şekilde yürütülmesi gereken gerekli bir mesleki faaliyet olduğunu söylemek mümkündür. Hizmet içi eğitim programları, ülkemizde öğretmenler için mesleki gelişimin gerçekleştirildiği başlıca araçlardır. Hizmet içi eğitimin yanı sıra lisansüstü eğitim de bir diğer önemli mesleki gelişim faaliyetidir. Aitken, Currey, Marshall ve Elliott'a (2008) göre lisansüstü eğitim, akademik ve mesleki beceriler kazandırırken bir konuya lisans eğitiminden daha derinlemesine odaklanma şansı sunan bir program türüdür. Öğretmenler, lisansüstü eğitim programları aracılığıyla mesleki ve kişisel gelişimlerini garanti altına alma, problem çözme teknikleri oluşturma ve çözümlerinin sonuçlarını meslektaşlarına iletme gibi alanlarda deneyim kazanırlar (Alabaş, Kamer ve Polat, 2012; Rust, 2009). Ayrıca öğretmenler, lisansüstü eğitimden edindikleri mesleki beceriler sayesinde mesleki gelişimlerini sürdürme konusunda motive olmaktadır (Kovalchuck & Vorotnykova, 2017). Lisansüstü programlar öğretmenlik mesleği üzerinde önemli bir etkiye sahiptir çünkü öğretmenlerin mesleki gelişimini destekler ve alan temelli eğitim ile mesleki çalışmalar arasında bir bağlantı görevi görür (Alton-Lee, 2011). 2009 yılından bu yana, ülkemizdeki lisansüstü öğrenci sayısı önemli ölçüde artmıştır (Günay, 2018). Lisansüstü eğitim alan öğretmen sayısının, son yıllarda öğretmenlik disiplinlerine yönelik lisansüstü eğitim programlarının büyümesine paralel olarak arttığı söylenebilir.

Bilimsel, teknik, ekonomik ve sosyal alanlardaki hızlı değişimler, eğitim sistemi, öğretmen ve öğrenci rollerini de dönüştürmektedir. Eğitim, yalnızca bilgi aktarımı olmaktan çıkıp, bireylerin dünyadaki değişimlere adapte olabilmesi, temel becerileri kazanabilmesi ve bu becerileri etkin bir şekilde kullanabilmesi için bir platform haline gelmiştir. Bu bağlamda, öğretmenlerin rolü özellikle vurgulanmaktadır. Günümüzde, öğretmenler, eğitim sisteminin en önemli bileşenleri olarak kabul edilmekte ve öğretim kalitesi üzerinde doğrudan bir etkiye sahip oldukları anlaşılmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin mesleki gelişimine verilen önemi de arttırmaktadır.

Öğretmenlerin mesleki gelişimi, öğrenci öğrenme çıktılarını etkileyebilecek şekilde tasarlanmış, metodik bir süreçtir. Bu süreç, öğretmenlerin bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmeye yönelik yenileme faaliyetlerini kapsar. Etkili mesleki gelişim faaliyetleri, öğretmenlere daha fazla konu bilgisi ve zengin öğretim deneyimleri sunar ve bu durum, hem sınıf içinde hem de sınıf dışında pozitif geri bildirimlere yol açar.

Öğretmenlerin mesleki gelişiminde hizmet içi eğitim programları önemli bir rol oynar. Bu programlar, öğretmenlerin güncel eğitim trendlerini ve tekniklerini öğrenmelerine, mevcut becerilerini geliştirmelerine ve yeni beceriler kazanmalarına yardımcı olur. Ayrıca, öğretmenlerin lisansüstü eğitime katılımı da mesleki gelişim için önemli bir fırsattır. Lisansüstü eğitim, öğretmenlere bir konuya daha derinlemesine odaklanma şansı sunarken, aynı zamanda akademik ve mesleki beceriler kazanmalarını sağlar. Bu programlar, öğretmenlerin problem çözme teknikleri geliştirmelerine, bu tekniklerin sonuçlarını meslektaşlarıyla paylaşmalarına ve kişisel gelişimlerini desteklemelerine olanak tanır.

Günümüz eğitim dünyasında öğretmenlerin sorumlulukları sadece öğretimle sınırlı değildir. Öğretmenler, öğrencilerin kritik düşünme, problem çözme, yaratıcı düşünme ve global vatandaşlık gibi becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmalıdır. Ayrıca, öğretmenler, teknolojik yenilikleri ve eğitimdeki değişen trendleri takip etmek ve bunları öğretim metodolojilerine entegre etmekle de yükümlüdürler.

Öğrenciler açısından bakıldığında, onların da eğitim sürecinde daha aktif roller üstlenmeleri beklenmektedir. Öğrencilerin, bilgiyi pasif bir şekilde almak yerine, eleştirel düşünme, sorgulama ve keşfetme yoluyla aktif olarak öğrenmeleri teşvik edilmektedir. Ayrıca, öğrencilerin de kendi öğrenme süreçlerini yönetme, öz düzenleme becerilerini geliştirme ve yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir tutum geliştirme sorumlulukları bulunmaktadır.

Sonuç olarak, günümüzün hızla değişen dünyasında eğitim, statik bir yapıdan ziyade, sürekli gelişen ve dönüşen bir süreç olarak kabul edilmektedir. Bu süreçte, öğretmenlerin mesleki gelişimleri ve öğrencilerin aktif öğrenme rolleri, eğitimin kalitesini ve etkinliğini doğrudan etkileyen unsurlardır. Eğitim kurumlarının, öğretmenlerin ve öğrencilerin bu dinamik sürece uyum sağlamaları, eğitimin geleceği için hayati öneme sahiptir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma nitel araştırma niteliğindedir. İncelenen olguların derinlemesine ve kapsamlı bir değerlendirmesini yapmayı amaçlayan çalışmalar nitel araştırmalar için daha uygundur (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Çalışmanın amacı öğretmenlerin bakış açılarını göre eleştirel bir şekilde incelemek olduğu için bu araştırma fenomenolojik bir yaklaşım kullanılarak oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için kasıtlı örnekleme tekniklerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır (Karataş, 2015). Bu çalışmada katılımcıların mümkün olduğunca birbirinden farklı kişiler arasından seçilmesi maksimum çeşitlilik olarak kabul edilmiştir. Sonuç olarak, 2023-2024 eğitim-öğretim yılının Ekim döneminde görev yapan 14 öğretmen araştırmada yer almıştır. Tablo 1, öğretmen adayı olan araştırma katılımcılarına ilişkin demografik verileri sunmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

Kod	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Erkek	Matematik	42	20	Yüksek Lisans
K2	Kadın	Fen Bilimleri	35	12	Lisans
K3	Erkek	Türkçe	40	18	Lisans
K4	Kadın	Sosyal Bilgiler	29	7	Yüksek Lisans
K5	Erkek	İngilizce	37	15	Lisans
K6	Kadın	Beden Eğitimi	32	10	Yüksek Lisans
K7	Erkek	Müzik	45	22	Doktora
K8	Kadın	Resim	28	6	Lisans
K9	Erkek	Bilgisayar	38	16	Yüksek Lisans
K10	Kadın	Din Kültürü ve Ahlak	34	11	Lisans
K11	Kadın	Coğrafya	36	14	Yüksek Lisans
K12	Erkek	Fizik	39	17	Doktora
K13	Kadın	Kimya	31	9	Lisans
K14	Erkek	Biyoloji	43	19	Yüksek Lisans

Cinsiyet açısından, 8 erkek ve 6 kadın öğretmen araştırmaya katılmıştır. Katılımcıların branş dağılımı geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Fen ve sosyal bilimler gibi ana disiplinlere ek olarak, özel branşlar (müzik, beden eğitimi, resim vb.) da tabloda yer almaktadır. Yaş ortalaması yaklaşık olarak 36-37 civarındadır. En genç katılımcı 28 yaşında, en yaşlı katılımcı ise 45 yaşında bulunmaktadır. Kıdem bakımından, öğretmenlerin hizmet yılları 6 ile 22 yıl arasında değişmektedir. Öğrenim durumu açısından, çoğunluğu lisans ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerden oluşmaktadır. Ancak, doktora derecesine sahip iki öğretmen de bulunmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundaki soruların katılımcılar için anlaşılır ve açık olması, içgörülü sorular hazırlanması, soruların somut bir dil içermesi, soruların hedefe yönelik olması ve soruların kuralcı olmaması için her türlü çaba gösterilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada katılımcılara, nitel araştırmalarda veri toplamak için yaygın bir araç olan açık uçlu soruların yer aldığı görüşme formları verilmiş ve formları doldurmaları istenmiştir. Katılımcıların görüşme formlarını doldurması 45-60 dakika sürmüştür.

İlk olarak, katılımcılara verilen yazılı görüşme formlarını yazıya dökmek için bilgisayar kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenleri kodlamak için, veri toplanan her bir öğretmene "K" ile başlayan bir kod numarası verilmiştir (Ekiz, 2003). Bu araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz yaklaşımı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler bu noktada belirlenmiş ve doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Sonuçlar son aşamada yorumlanmıştır (Karataş, 2015). Sonuç olarak, sonuçlar arasındaki neden-sonuç bağlantılarının açıklanmasıyla çeşitli olgular arasındaki konuşmalar teşvik edilmiştir.

BULGULAR

Kariyeriniz boyunca mesleki gelişiminizi en çok etkileyen faktörler nelerdir ve bu faktörleri nasıl yönettiniz?

Katılımcılara sorulan yarı yapılandırılmış görüşme ile "Kariyeriniz boyunca mesleki gelişiminizi en çok etkileyen faktörler nelerdir ve bu faktörleri nasıl yönettiniz?" şeklinde bir soru yöneltilmiş olup katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar kapsamında elde edilen doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

(K1) "Kariyerim boyunca sürekli eğitim seminerleri ve atölye çalışmalarına katılmak, mesleki gelişimimi en çok etkileyen faktör oldu. Bu seminerler, güncel pedagojik yaklaşımlar hakkında bilgimi tazelememi sağladı."

(K2) "Öğretmenlik kariyerimde, deneyimli öğretmenlerden aldığım geri bildirimler, dersimi nasıl daha iyi hale getirebileceğimi görmemi sağladı. Onların rehberliği sayesinde birçok hata ve eksiklikten kaçındım."

(K3) "Teknolojik yeniliklerle adım adım ilerlemek, öğrencilere daha etkili bir öğrenme deneyimi sunmama yardımcı oldu. Her yeni aracı denedim ve onu ders planlarıma nasıl entegre edebileceğimi düşündüm."

(K4) "Mesleki derneklerle ve eğitim topluluklarıyla aktif olarak iletişim halinde olmak, gelişimimi destekledi. Bu, beni eğitimdeki global trendler hakkında bilgilendirdi."

(K5) "Öğrenci geri bildirimleri, derslerimi sürekli olarak iyileştirmeme yardımcı oldu. Onların ihtiyaçlarına ve beklentilerine göre kendimi adapte etmeye çalıştım."

(K6) "Mesleki gelişimimde, deneme yanılma yöntemi benim için kritik bir rol oynadı. Başarısızlıklarımın öğrendim ve her seferinde daha iyi bir öğretmen olmaya çalıştım."

(K7) "Okul dışı eğitim seminerleri ve konferanslara katılmak, yeni öğretim stratejileri öğrenmemi sağladı. Ayrıca, farklı öğretmenlerle ağ kurma fırsatı buldum."

(K8) "Kariyerimde, mentorluk yapmak ve mentorluk almak, mesleki gelişimimi büyük ölçüde etkiledi. Bu, hem öğrenci hem de öğretmen olarak öğrenme sürecimin devamını sağladı."

(K9) "Eğitimdeki yeni yöntemleri ve teknolojileri takip etmek, mesleki gelişimimde kilit bir faktör oldu. Kendimi bu konuda sürekli güncel tutmaya çalıştım."

(K10) "Eğitimle ilgili kitaplar okumak, pedagojik yaklaşımlarımı genişletti ve bana yeni perspektifler kazandırdı."

(K11) "Meslektaşlarımla işbirliği yapmak, yeni öğretim yöntemleri ve stratejileri hakkında fikir alışverişinde bulunmamı sağladı."

(K12) "Öğretmenlikte en büyük etken, öğrenci başarısıydı. Öğrencilerimin başarılı olmasını görmek, beni daha fazla öğrenmeye ve gelişmeye itti."

(K13) "Yenilikçi eğitim programlarına ve öğretmen eğitimine katılmak, mesleki gelişimimde önemli bir yere sahip."

(K14) "Öğrencilerimin değişen ihtiyaçlarına yanıt vermek için sürekli olarak kendi eğitimimi ve öğretim stratejilerimi gözden geçirdim. Bu süreç, mesleki gelişimimde büyük bir rol oynadı."

Sürekli Öğrenme ve Eğitim: Öğretmenler, kariyerlerini ilerletirken sürekli eğitimin, seminerlerin ve atölye çalışmalarının kritik bir öneme sahip olduğunu vurgulamıştır. Bu tür etkinlikler, öğretmenlere güncel pedagojik yaklaşımlar ve eğitimdeki yenilikler hakkında bilgi sağlamaktadır. Mentorluk ve İşbirliği: Deneyimli öğretmenlerden alınan geri bildirimlerin ve mentorluk süreçlerinin, öğretmenlerin kariyerlerindeki gelişimine katkıda bulunduğu görülmektedir. Meslektaşlarla işbirliği yapmanın da yeni öğretim yöntemleri hakkında fikir alışverişi yapmalarına yardımcı olduğu belirtilmiştir. Teknoloji ve Yenilik: Teknolojik yeniliklerin ve eğitimdeki yeni yöntemlerin takip edilmesi, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini etkileyen önemli bir faktör olarak ortaya çıkmıştır. Öğrenci Geri Bildirimleri ve Başarıları: Öğrencilerden alınan geri bildirimler, öğretmenler için değerli bir kaynak olup, onları pedagojik stratejilerini yeniden değerlendirmeye ve geliştirmeye teşvik etmektedir. Öğrenci başarılarının da öğretmenlerin motivasyonunu artırdığı belirginleşmektedir. Kendi Eğitimini Gözden Geçirme: Öğretmenlerin, kendi öğretim stratejilerini ve yaklaşımlarını sürekli gözden geçirme eğilimi, mesleki gelişimlerine büyük katkıda bulunmaktadır. Global Trendler ve Kitap Okuma: Öğretmenlerin, eğitimdeki global trendlerle güncel kalmaya çalıştıkları ve bu bağlamda mesleki kitapları okudukları görülmektedir. Bu yorumlar, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik çok yönlü ve bütünsel bir yaklaşıma sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Öğretmenler, kendi pedagojik pratiğini geliştirmek için birçok farklı kaynağı ve stratejiyi kullanmaktadırlar.

Mesleki gelişiminizde karşılaştığınız en büyük zorluk nedir? Bu zorlukla nasıl başa çıktınız veya başa çıkmayı planlıyorsunuz?

Katılımcılara sorulan yarı yapılandırılmış görüşme ile "Mesleki gelişiminizde karşılaştığınız en büyük zorluk nedir? Bu zorlukla nasıl başa çıktınız veya başa çıkmayı planlıyorsunuz?" şeklinde bir soru yöneltilmiş olup katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar kapsamında elde edilen doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

(K1) "Teknolojiyle ayak uydurmakta zorlandım, ancak online eğitim seminerleriyle bu konuda yetkinliğimi artırmaya çalışıyorum."

(K2) "Yeni öğretim yöntemleri konusunda bazen endişeliyim. Meslektaşlarımla sürekli iletişim halinde olarak bu yöntemleri pratikte nasıl uygulayabileceğim hakkında fikir ediniyorum."

(K3) "Öğrencilerin değişen motivasyonlarıyla başa çıkmak zor. Ancak, onlarla birebir zaman geçirerek bu konuda daha duyarlı ve anlayışlı olmayı öğreniyorum."

(K4) "Sürekli değişen müfredat, benim için en büyük zorluk. Ancak, sürekli öğrenme yaklaşımım sayesinde bu değişikliklere adapte olmaya çalışıyorum."

(K5) "Öğretmen olarak iş yüküm ve bürokratik işlerle başa çıkmak zor olabiliyor. Zaman yönetimi teknikleri öğrenerek bu zorluğun üstesinden gelmeye çalışıyorum."

(K6) "Çeşitli öğrenci ihtiyaçlarına cevap vermek bazen zorlayıcı olabiliyor. Her öğrencinin bireysel ihtiyaçlarına yanıt verebilmek için sürekli eğitim alıyorum."

(K7) "Dijital araçları etkili bir şekilde kullanmakta zorlandım, bu nedenle teknoloji entegrasyonu üzerine kurslara katıldım."

(K8) "Yeni pedagojik yaklaşımları uygulamada başarılı olamamak beni korkutuyor. Ancak, bu konudaki geri bildirimleri toplayarak ve değerlendirerek sürekli gelişmeye çalışıyorum."

(K9) "Öğretmen olarak duygusal tükenmişlikle başa çıkmak zor. Kendime zaman ayırmak ve hobilerimle ilgilenmek bu durumu hafifletiyor."

(K10) "Birçok öğretmen gibi ben de kaynak yetersizliğiyle karşılaşyorum. Bu nedenle öğretmenlerle kaynak paylaşım platformları kurduk."

(K11) "Öğrenci ve veli beklentileriyle başa çıkmak bazen zor olabiliyor. İletişim ve anlayış yoluyla bu beklentilere karşılık vermeye çalışıyorum."

(K12) "Öğrencilerin dikkat sürelerinin kısalması, dersi etkili bir şekilde yürütmeyi zorlaştırıyor. Farklı ve interaktif öğretim yöntemleri kullanarak bu sorunun üstesinden gelmeye çalışıyorum."

(K13) "Mesleki gelişim fırsatlarının sınırlı olması beni zorluyor. Kendi başıma online eğitim platformlarından faydalanarak bu eksikliği gidermeye çalışıyorum."

(K14) "Öğretmen olarak, sınıf içi disiplin konusunda zorluklar yaşıyorum. Bu konuda rehberlik servisi ve deneyimli öğretmenlerden destek alarak stratejiler geliştiriyorum."

Öğretmenlerin mesleki gelişimleriyle ilgili deneyimleri, karşılaştıkları zorluklar ve bu zorluklara yönelik çözüm yaklaşımları üzerinden yapılan değerlendirme, eğitim alanında birçok kritik konunun altını çizmektedir. Birincil olarak, teknolojik adaptasyonun öğretmenler için merkezi bir mesele olduğu gözlemlenmektedir. Öğretmenler, dijital araçların etkili kullanımı ve teknoloji entegrasyonu konusunda sürekli bir öğrenme sürecinde olduklarını belirtmişlerdir. Bu, eğitimde teknolojinin artan öneminin bir göstergesi olabilir. İkincil olarak, pedagojik yaklaşımlar ve öğretim yöntemlerindeki değişiklikler, öğretmenlerin adaptasyon sürecini zorlayan bir diğer faktördür. Özellikle öğrenci motivasyonu, dikkat süreleri ve sınıf içi dinamikler, öğretmenlerin bu alanda sürekli olarak yenilikçi yöntemler arayışında olmalarına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, öğretmenlerin iş yükü, bürokratik işlemler ve kaynak yetersizliği gibi yapısal zorluklarla da karşı karşıya kaldıkları görülmektedir. Bu tür zorluklar, öğretmenlerin mesleki tükenmişlik yaşamalarına neden olabilir. Ancak, öğretmenler bu zorlukların üstesinden gelmek için çeşitli stratejiler ve destek mekanizmaları arayışı içindedir. Öğrenci ve veli beklentileri de öğretmenler için önemli bir zorluk kaynağıdır. İletişim ve anlayış, bu zorluklarla başa çıkmak için benimsenen temel yaklaşımlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Sonuç olarak, öğretmenlerin karşılaştığı zorluklar, eğitim alanındaki genel trendleri ve sorunları yansıtmaktadır. Öğretmenlerin bu zorlukları aşmak için gösterdikleri çaba ve adaptasyon yeteneği, profesyonel gelişimlerinin sürekli bir evrim içinde olduğunu göstermektedir.

Mesleki gelişimde ideal olarak nerede görmek istediğiniz kendi kariyeriniz ve bu hedefe ulaşmak için hangi adımları atmaya düşünüyorsunuz?

Katılımcılara sorulan yarı yapılandırılmış görüşme ile "Mesleki gelişimde ideal olarak nerede görmek istediğiniz kendi kariyeriniz ve bu hedefe ulaşmak için hangi adımları atmaya düşünüyorsunuz?" şeklinde bir soru yöneltilmiş olup katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar kapsamında elde edilen doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

(K1) "Mesleki gelişimde ideal olarak, okulumda bir eğitim lideri olmayı ve yenilikçi pedagojik yaklaşımları benimsemeyi hedefliyorum. Bu hedefe ulaşmak için sürekli eğitim seminerlerine katılmayı ve meslektaşlarımla işbirliği yapmayı düşünüyorum."

(K2) "Öğretmenlikte uzmanlık seviyesine ulaşmak ve sonrasında mentorluk yapmak istiyorum. Bu amaç doğrultusunda master ve doktora programlarını tamamlamayı planlıyorum."

(K3) "Kendi sınıfımın dışında, eğitimde teknoloji entegrasyonu konusunda bir lider olmayı hedefliyorum. Bunun için teknoloji eğitimleri almayı ve sınıfımı bir 'akıllı sınıf' haline getirmeyi planlıyorum."

(K4) "İdealde, eğitimde kapsayıcılık ve özel eğitim konularında uzmanlaşmayı hedefliyorum. Bu yolda sertifika programlarına katılmayı ve özel eğitimle ilgili projelerde yer almayı düşünüyorum."

(K5) "Okulumuzda bir eğitim koçu olmayı ve genç öğretmenlere rehberlik etmeyi istiyorum. Bu konuda eğitim koçluğu eğitimi almayı planlıyorum."

(K6) "Öğretmen olarak kariyerimin zirvesinde, okul müdürlüğü yapmayı hedefliyorum. Yöneticilik sınavlarına hazırlanmayı ve bu konuda eğitimler almayı düşünüyorum."

(K7) "Eğitimde uluslararası projelerde yer almak ve farklı kültürlerle işbirliği yapmak istiyorum. Bu amaçla yabancı dil eğitimimi güçlendireceğim."

(K8) "Öğretmenlikten sonra akademik kariyere geçiş yapmayı ve eğitim bilimleri üzerine araştırmalar yapmayı planlıyorum. Şu an doktora programına başvurmayı düşünüyorum."

(K9) "Eğitimde drama ve sanatsal yöntemlerle öğretimi savunuyorum. Bu yönde sertifikalar almayı ve kendi drama kulübümü kurmayı planlıyorum."

(K10) "Okulda STEAM eğitimi lideri olmayı hedefliyorum. Bu konuda eğitimler almayı ve STEAM laboratuvarı kurmayı düşünüyorum."

(K11) "Eğitim teknolojileri konusunda bir danışman olmayı ve okullara bu konuda rehberlik etmeyi istiyorum. Eğitim teknolojileri üzerine kurslar almayı planlıyorum."

(K12) "Okul dışı eğitim organizasyonları kurarak öğrencilere farklı deneyimler sunmayı hedefliyorum. İşbirliği yapabileceğim organizasyonlar araştırıyorum."

(K13) "Kendi branşımda ulusal bir eğitim konferansı düzenlemeyi hedefliyorum. Bu yolda meslektaşlarımla ağ kurmayı ve konferans organizasyonu için eğitim almayı düşünüyorum."

(K14) "Öğrencilere yaşam becerileri öğretmeye yönelik programlar geliştirmeyi planlıyorum. Bu konuda sertifika programlarına katılmayı ve pilot uygulamalar yapmayı düşünüyorum."

Liderlik ve Mentorluk: Öğretmenlerin bir kısmı mesleki kariyerlerinde liderlik pozisyonlarına ulaşmayı hedeflemekte ve genç meslektaşlarına rehberlik yapmayı önemsemektedir. Bu durum, öğretmenlerin sadece sınıf içinde değil, okul genelinde de etkili olmayı arzuladıklarını göstermektedir. **Teknoloji Entegrasyonu:** Teknolojik araçların eğitimdeki önemini fark eden öğretmenler, bu alanda uzmanlaşmak ve sınıflarını teknolojiyle donatmak istemektedir. Bu, günümüzün dijital çağında eğitimde teknoloji kullanımının kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu teyit etmektedir. **Uzmanlaşma ve Akademik Kariyer:** Bazı öğretmenler spesifik alanlarda uzmanlaşmayı veya akademik bir kariyere geçiş yapmayı hedeflemektedir. Bu da öğretmenlerin sürekli öğrenme anlayışını benimsediklerini ve mesleki gelişimlerini sadece sınıf pratiği ile sınırlamadıklarını ortaya koymaktadır. **Yenilikçi Pedagojik Yaklaşımlar:** Drama, sanat ve STEAM gibi yenilikçi pedagojik yaklaşımlara yönelik bir ilgi bulunmaktadır. Öğretmenler, öğrencilere farklı deneyimler sunma arzusundalar. **Yaşam Boyu Öğrenme:** Öğretmenler, mesleki gelişimlerini sadece formel eğitimle sınırlamayıp, sertifika programları, seminerler ve konferanslar gibi fırsatlara da açık olduklarını belirtmektedirler. Sonuç olarak, öğretmenlerin mesleki gelişim hedefleri oldukça çeşitlidir ve bu hedefler, öğretmenlerin eğitimdeki değişen ihtiyaçlarına ve trendlere uyum sağlama isteklerini yansıtmaktadır. Öğretmenlerin bu hedeflere ulaşmalarını desteklemek, onların profesyonel gelişimlerine katkıda bulunarak eğitim kalitesini artırabilir.

SONUÇ

Öğretmenlerin mesleki gelişimine dair geri bildirimler, profesyonel gelişim süreçlerinde hangi unsurların kritik öneme sahip olduğuna dair derinlemesine bir bakış sunmaktadır. Bu geri bildirimler incelendiğinde, öğretmenlerin sürekli eğitim ve öğrenmenin yanı sıra mesleki yenilikleri takip etmenin ve dijitalleşen bir dünyada teknolojiye adapte olmanın kariyerleri için vazgeçilmez olduğunu vurguladıkları görülmektedir. Aynı zamanda, deneyimli öğretmenlerle yapılan işbirliği ve mentorluk, özellikle kariyerinin başındaki öğretmenler için rehberlik ve destek sağlama kapasitesiyle dikkat çekmektedir. Öğrenci geri bildirimleri, öğretmenler için pedagojik yaklaşımlarını ve stratejilerini sürekli gözden geçirme fırsatı sunarken, uluslararası eğitim trendlerini takip etmek ve mesleki literatürle güncel kalmak da kendi başına önemli bir mesleki gelişim aracı olarak belirlemektedir. Tüm bu unsurlar, öğretmenlerin eğitimde mükemmeliyeti hedeflerken nasıl bir yol izlediklerini gösteren bir harita sunmaktadır. Öğretmenlerin bu geri bildirimleri, onların sadece bilgi aktaran değil, aynı zamanda öğrenen, adaptasyon sağlayan ve yenilikçi bir yaklaşım benimseyen bireyler olduklarını teyit etmektedir.

Öğretmenlerin mesleki gelişimleri üzerine yapılan inceleme, eğitim sektöründe karşılaşılan zorlukları ve bu zorlukların üstesinden gelme yöntemlerini aydınlatmaktadır. Teknolojik adaptasyonun öne çıktığı bu süreçte, öğretmenlerin sürekli öğrenme ihtiyacı içinde oldukları belirlenmiştir. Pedagojik değişiklikler ve öğrenci dinamikleriyle başa çıkma, öğretmenlerin sürekli olarak yenilikçi yöntemlere yönelmelerini gerektirmektedir. Yapısal zorluklar, bürokrasi ve kaynak yetersizliği gibi faktörler öğretmenlerin motivasyonunu zorlamakta, tükenmişlik riskini artırmaktadır. Ancak, öğretmenler bu sorunları aşmak adına farklı stratejilere başvurmaktadırlar. Ayrıca, öğrenci ve veli beklentilerinin yarattığı baskı, öğretmenlerin iletişim becerilerinin önemini bir kez daha vurgulamaktadır. Genel olarak, bu inceleme öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin dinamik ve sürekli bir evrim içinde olduğunu, ve eğitim alanındaki genel zorluklara rağmen adaptasyon ve yenilikçilikle bu zorlukların üstesinden gelmeye çalıştıklarını göstermektedir.

Öğretmenlerin mesleki gelişim hedefleri üzerine yapılan değerlendirme, eğitimin çok yönlü bir alan olduğunu ve öğretmenlerin bu çeşitliliği kariyerlerine entegre etmeyi arzuladıklarını göstermektedir. Öğretmenler, sadece sınıf içi etkinliklerle sınırlı kalmayıp, okul genelinde liderlik ve mentorluk rollerini üstlenmeyi hedeflemektedirler. Bu, onların genç meslektaşlarına rehberlik yapma ve kurumsal katkı sağlama isteğini yansıtmaktadır. Dijitalleşen dünyada, öğretmenlerin teknoloji entegrasyonunu benimsemesi, eğitimin modern gerekliliklerini karşılamak adına kaçınılmazdır. Ayrıca, bazı öğretmenlerin spesifik alanlarda uzmanlaşma veya akademik kariyere yönelme isteği, mesleki gelişimlerini sürekli kılan bir öğrenme anlayışını teyit etmektedir. Yenilikçi pedagojik yöntemlere olan ilgi, öğrencilere farklı ve etkili öğrenme deneyimleri sunma arzusunu gösterirken, yaşam boyu öğrenme yaklaşımı, öğretmenlerin formel eğitimin ötesindeki fırsatlara da değer verdiklerini belirtmektedir. Sonuçta, öğretmenlerin çeşitli ve adapte edici mesleki hedefleri, eğitimdeki dinamik ihtiyaçları ve trendlere cevap vermeye yönelik taahhütlerini yansıtmaktadır. Bu hedeflerin desteklenmesi, eğitimin kalitesini yükseltebilir.

Mesleki Eğitim ve Seminerler: Öğretmenlerin sürekli öğrenme ve adaptasyon sürecini desteklemek için düzenli mesleki eğitimler ve seminerler organize edilmelidir. Bu etkinlikler, öğretmenlerin teknolojik ve pedagojik değişikliklere ayak uydurmasına yardımcı olabilir.

Teknoloji Destekli Eğitim: Okullar, öğretmenlerin teknoloji entegrasyonunu daha etkili bir şekilde gerçekleştirebilmesi için gerekli altyapı ve araçlara erişim sağlamalıdır. Aynı zamanda teknoloji kullanımını destekleyen eğitimler düzenlenmeli ve bu konuda uzmanlaşmış danışmanlardan destek alınmalıdır.

Mentorluk Programları: Deneyimli öğretmenlerin genç meslektaşlarına rehberlik yapması için mentorluk programları kurulmalıdır. Bu, yeni başlayan öğretmenlerin mesleğe daha hızlı adapte olmalarını ve karşılaştıkları zorlukları aşmalarını kolaylaştırabilir.

İletişim ve Anlayış Seminerleri: Öğrenci ve veli beklentileriyle başa çıkabilmek için iletişim ve anlayışı destekleyen seminerler düzenlenmelidir. Bu, öğretmenlerin öğrenci ve veli beklentilerini daha iyi anlamalarını ve bu beklentilere uygun stratejiler geliştirmelerini sağlar.

Uzmanlaşma ve Akademik Kariyer Fırsatları: Öğretmenlere, belirli alanlarda uzmanlaşma ve akademik kariyer fırsatları sunulmalıdır. Bu, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini derinleştirmeleri ve eğitime katkıda bulunmaları için teşvik edici olabilir.

Yenilikçi Pedagojik Yaklaşımlara Yönelik Atölye Çalışmaları: Öğretmenlerin yenilikçi pedagojik yöntemleri sınıflarında uygulamalarına yardımcı olacak atölye çalışmaları düzenlenmelidir. Bu, öğretmenlerin öğrencilere daha etkili ve ilgi çekici öğrenme deneyimleri sunmalarını sağlar.

KAYNAKÇA

Aitken, L., Currey, J., Marshall, A., & Elliott, D. (2008). Discrimination of educational outcomes between differing levels of critical care programmes by selected stakeholders in Australia: A mixedmethod approach. *Intensive and Critical Care Nursing*, 24 (2), 68-77. Doi: 10.1016/j.iccn.2007.09.001

Akyüz, Y. (2013). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000-M.S. 2013*. Ankara: Pegem.

Alabaş, R., Kamer, S., & Polat, Ü. (2012). Öğretmenlerin kariyer gelişimlerinde lisansüstü eğitim: tercih sebepleri ve süreçte karşılaştıkları sorunlar. *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3 (4), 89-107. Retrieved from <http://www.e-ijer.com/tr/issue/8020/105368>.

Alton-Lee, A. (2011). Using evidence for educational improvement. *Cambridge Journal of Education*, 41 (3), 303–329. Doi: 10.1080/0305764X.2011.607150.

Darling-Hammond, L., Hyster, M.E. & Gardner, M. (2017). *Effective teacher professional development*. Palo, Alto, CA: Learning Policy Institute.

Ekiz, D.(2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Facer, K. (2011). *Learning futures. Education, technology and socio-technical change*. London: Routledge

Günay, D. (2018). Türkiye’de lisansüstü eğitim ve lisansüstü eğitime felsefi bir bakışı. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 71-88.

İlğan, A. (2013). Öğretmenler için etkili mesleki gelişim faaliyetleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı*, 41-56.

Jacobson Lundeberg, V. (2016). Pedagogical implementation of 21st century skills. *Educational Leadership and Administration: Teaching and Program Development*, 27 (2016), 82-100.

Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.

Kovalchuck, V., & Vorotnykova, I. (2017). E-Coaching, e-mentoring for lifelong professional development of teachers within the system of post-graduate pedagogical education. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 18 (3), 214-227.

Kupiainen, S., Hautamaki, J., & Karjalainen, T. (2009). The Finnish Education System and PISA. Retrieved from <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75640/opm46.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Rust, F. (2009). Teacher research and the problem of practice. *Teachers College Record*, 111 (8), 1882-1893

Şişman, M., & Acat, B. M. (2003). Öğretmenlik uygulaması çalışmalarının öğretmenlik mesleğinin algılanmasındaki etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (1), 235-250.

Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin.